

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002581

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-07-2024

Статус: Наказ про видачу диплома



Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової №166 о/с від 13.08.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чжан Цзяхао

2. Jiahao Zhang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 19-07-2024

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 6050

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18, 18.41.45, 18.41.91

Тема дисертації:

1. Твори крупної форми для кларнета в музиці Європи та Китаю
2. Works of large form for clarinet in the music of Europe and China

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню жанрових, формотворних, музично-мовних та ідейно-образних та особливостей творів крупної форми для кларнета, написаних європейськими, американськими та китайськими композиторами. Будучи локально аналізованими майже в усіх наукових дослідженнях кларнетового мистецтва, у цілісному вигляді твори крупної форми ще не були досліджені ані в українському, ані в європейському, ані в китайському музикознавстві, що потребує дослідницького заповнення даної науково-виконавської «лакуни». Таке цілісне дослідження крупної форми для кларнета дозволить обґрунтувати концепцію множинності її художніх світів, розкрити силу традицій, що запліднюють найсміливіші новації сучасної музики, виявити широкий спектр ідей та принципів у сфері змісту, драматургії, форми, фактурної організації, образних модусів тощо. Тому метою роботи виступає дослідження вказаних особливостей крупної форми для кларнета, що обумовило постановку наступних завдань роботи: дослідити

жанро- і формотворні засади крупної інструментальної форми; виявити історичні і семантичні аспекти становлення та еволюції крупної форми в камерних та концертних жанрах музичного інструменталізму; вивчити роль виконавського фактору у функціонуванні жанру крупної інструментальної форми; проаналізувати жанрові номінації крупних інструментальних форм та їх семантичні «програми» у різних стилістичних умовах; виявити особливості сольної партії кларнета в жанрах крупної форми; виявити жанрово-стильову поетику європейських творів крупної форми для кларнета в динаміці від XVIII до XXI століття; дослідити композиційно-стилістичні, музично-мовні та виконавські властивості кларнетових творів крупних форм китайських авторів. Основні позиції наукової новизни представлені наступним чином: вперше здійснено комплексне музикознавче дослідження творів крупної форми в кларнетовому мистецтві Європи та Китаю XIX – початку XXI ст. з позицій сучасного мистецтвознавства та виконавства; визначається семантичне поле крупної інструментальної форми як жанрового та формотворного феномену; вперше пропонується аналіз окремих творів крупної форми для кларнета з точок зору композиторської та виконавської творчості; досліджується специфіка кларнетового соло в творах крупної форми; вперше виявляється місце крупної інструментальної форми в сучасному кларнетовому репертуарі. У Розділі 1 роботи досліджуються історичні, теоретичні та семантичні аспекти музично-інструментального формо- і жанротворення у галузі крупної інструментальної форми та аналізуються властивості її жанрових різновидів. Стверджується, що становлення жанру крупної інструментальної форми пов'язане з послідовним укрупненням (збільшенням масштабу та глибини ідеї), зокрема, і шляхом циклізації. А семантичну значущість і автономію усі номінації крупної інструментальної форми (варіації, фантазія, рапсодія, сюїта, концерт, соната та ін. – у нашій роботі мова йде про камерні та концертні її види) отримують шляхом взаємодії одна з одною, з екстра- та інтрамузичними чинниками, зі стильовими музично-мовними настановами історичних епох, розвиваючись паралельно у бік укрупнення, масштабування, складного ієрархічного структурування; цілісності та інтегративності; абсолютності музично-мовних якостей або програмних їх настанов; діалогічності-контрастності; послідовного втілення риторично-ігрової логіки; узагальнення музичних смислів аж до вищого щаблю музичної й художньої ієрархії філософсько-етичних та, одночасно, психологічних мислечуттєвих втілень. Жанрові різновиди крупної інструментальної форми (варіації, концерт, соната, партита, сюїта, рапсодія, фантазія та ін.), володіючи спільними характеристиками масштабності (форми та музичної ідеї), цілісності, інтегративності, повноти, замкнутості, діалогічності-контрастності, агонічних властивостей, циклічності, послідовного втілення риторично-ігрової логіки, «чистоти» й абсолютності музично-мовних якостей або програмних настанов, узагальнення музичних смислів аж до вищого щаблю музичної й художньої ієрархії філософсько-етичних та психологічних мислечуттєвих втілень, безпосереднього впливу на формування музично-інструментального професіоналізму, – виявляють також риси власної жанрової і формотворної ідентичності (при можливості дифузійно-інтегративних процесів). Спеціальну увагу приділено ролі виконавського чинника у функціонуванні крупної інструментальної форми в камерній та концертно-симфонічній сферах. Розділ 2 роботи представляє аналітичні розвідки крупних інструментальних форм для кларнета, переважно тих, що не поставали ще предметом аналізу музикознавців, але відносяться до репертуарних та стали важливими віхами розвитку даного жанрового типу для кларнета. Серед них музика В. Моцарта, К.М. Вебера, Ф. Мендельсона, Й. Брамса, Р. Шумана, кларнетові Концерти К. Нільсена, П. Хіндемита, А.Копленда, Соната К. Сен-Санса, Ф. Пуленка, Л. Бернштейна, «Domaines» П. Булеза, Концерт для кларнета з оркестром «D'om le vrai sens» К. Сааріахо.

2. The dissertation is dedicated to the study of genre, formative, musical-linguistic and ideological-imagery works and features of large-scale works for clarinet written by European, American and Chinese composers. Being locally analyzed in almost all scientific studies of clarinet art, large-scale works have not yet been studied in their entirety either in Ukrainian, European, or Chinese musicology, which requires research to fill this scientific and performing "gap". Such a comprehensive study of the large form for the clarinet will allow to substantiate the concept of the multiplicity of its artistic worlds, reveal the power of traditions that fertilize the boldest innovations of modern music, reveal a wide range of ideas and principles in the field of content, dramaturgy, form, textural organization,

figurative modes, etc. Therefore, the aim of the work is to study the specified features of the large form for the clarinet, which led to the setting of the following work tasks: to investigate the genre- and form-forming principles of the large instrumental form; to reveal the historical and semantic aspects of the formation and evolution of the large form in the chamber and concert genres of musical instrumentalism; to study the role of the performing factor in the functioning of the genre of large instrumental form; to analyze the genre nominations of large instrumental forms and their semantic "programs" in different stylistic conditions; to reveal the peculiarities of the clarinet solo part in large-scale genres; to discover the genre-stylistic poetics of large-scale European works for the clarinet in the dynamics from the 18th to the 21st century; to investigate the compositional-stylistic, musical-linguistic and performance properties of clarinet works of large forms by Chinese authors. The main positions of scientific novelty are presented as follows: for the first time, a comprehensive musicological study of large-scale works in the clarinet art of Europe and China of the 19th - early 21st centuries was carried out. from the standpoint of modern art history and performance; the semantic field of a large instrumental form as a genre and form-forming phenomenon is determined; for the first time, an analysis of individual large-scale works for the clarinet is offered from the viewpoints of compositional and performing creativity; the specifics of the clarinet solo in large-scale works are investigated; for the first time, the place of the large instrumental form in the modern clarinet repertoire is revealed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Чжан Цзяхао. Жанрово-стильові знаки сонати для кларнету і фортепіано Ф. Пуленка. Музичне мистецтво і культура. Одеса: Гельветика, 2023. Вип. 36. Кн. 1. С. 163-174.
- 2. Чжан Цзяхао. Концерт для кларнета в творчості китайських композиторів. Музичне мистецтво і культура. Одеса: Гельветика, 2023. Вип. 36. Кн. 2. С. 235-246.
- 3. Chernoiivanenko A., Duan Jinghan, Chen Huangqi, Zhang Jiahao, Wang Hauoyuan (2024). Musical instrument in the structure of performance thinking. Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research. Vol. 14, Issue 1, Special Issue SI. Pp. 199–202.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черноіваненко Алла Дмитрівна

2. Alla Chernoiivanenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слупський Віктор Володимирович

2. Viktor V. Slupskyi

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Громченко Валерій Васильович

2. Valerii Hromchenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Дніпровська академія музики" Дніпропетровської обласної ради"

Код за ЄДРПОУ: 02214515

Місцезнаходження: вул. Ливарна, 10, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буркацький Зіновій Павлович

2. Zinoviy P. Burkackiy

Кваліфікація: к.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овсяннікова-Трель Олександра Андріївна

2. Alexandra A. Ovsyannikova-Trel

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1969-5530

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, 63, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Самойленко Олександра Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Самойленко Олександра Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна